

Úpadkové delikty dle zákona o obchodních korporacích

Abstrakt

Diplomová práce pojednává o velmi aktuálním tématu – problematice úpadkových deliktů podle zákona o obchodních korporacích, jejichž právní úprava dostala v posledních letech zásadních koncepčních změn. Novela ZOK přinesla kompletně novou podobu skutkové podstaty úpadkového deliktu, která sjednotila dříve nesourodé a nedůvodně rozlišené jednotlivé skutkové podstaty. V této souvislosti došlo také k přepracování procesní stránky právní úpravy zavedením společného řízení o úpadkových deliktech, které nyní tvoří součást insolvenčního řízení. Nakonec došlo také k upřesnění úpravy úpadkových postihů jakožto odpovědnostních následků za spáchání úpadkového deliktu, přičemž dřívější sankce ručení za dluhy obchodní korporace v úpadku byla dokonce kompletně nahrazena novým konceptem odpovědnosti za nedostatek pasiv převzatým z francouzského právního řádu.

Tyto změny právní úpravy jsou prací vyloženy v kontextu cílů, které si jejich zavedením kladla novela ZOK a dále s ohledem na obecný smysl a účel právní úpravy, kterým je zejména ochrana majetkových zájmů věřitelů upadnuvší obchodní korporace. Výklad je tedy směřován především na zhodnocení ochranné funkce právní úpravy úpadkových deliktů a její kompenzační účel vůči majetku obchodní korporace v úpadku, zmínka je věnována také naplnění veřejného zájmu na sankcionování odpovědných osob.

Práce je za účelem tohoto výkladu dělena do tří systematických částí, kdy obsahem první části je především definiční vymezení a výklad k současné podobě skutkové podstaty úpadkového deliktu a komparace s původní právní úpravou před novelou ZOK. Druhá část je věnována procesní stránce uplatnění postihů z úpadkových deliktů, kdy obdobně jako v první části je současná podoba procesního režimu mj. vymezena vůči minulé právní úpravě. V poslední části je věnována pozornost jednotlivým úpadkovým postihům, a to především s ohledem na dílčí změny, které v jejich konceptu přinesla novela ZOK, opět tedy nechybí komparace s dřívější právní úpravou. Důraz je kladen na posouzení jejich efektivnosti, v případě žaloby na doplnění pasiv a postihu vydání prospěchu, navíc na jejich kompenzační funkci a v případě postihu diskvalifikace pak zejména na prevenční účel postihu a naplnění veřejného zájmu.

Veškeré poznatky jsou hodnoceny zejména s ohledem na postavení věřitele, k jehož ochraně právní úprava úpadkových deliktů nakonec především směřuje.

Klíčová slova: Úpadkové delikty, odpovědnost při úpadku obchodní korporace, statutární orgán